

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-3.03

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

ВСТУП ДО УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки магістрів

галузі знань – 1801 Специфічні категорії

спеціальності - 8.18010013 Управління проектами

(Шифр за ОПП -- НПП.03.1)

Одеса – 2013

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Одеським регіональним інститутом державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доктор наук з державного управління, професор, Безверхнюк Тетяна Миколаївна, кафедра управління проектами Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України

Обговорено та рекомендовано до видання Президією Науково-методичної комісії з галузі знань 1801 «Специфічні категорії» спеціальності 8.18010013 «Управління проектами» від 20.12.2004 р. наказ №953.

ОРІДУ НАДУ
при Президентові України, 2013
© Безверхнюк Т.М., 2013

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Вступ до управління проектами» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки МАГІСТРА галузі знань 1801 «СПЕЦИФІЧНІ КАТЕГОРІЇ» спеціальності 8.18010013 «УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Вступ до управління проектами» є концептуальні основи створення і функціонування системи управління проектами.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Вступ до управління проектами» є першим модулем вивчення навчальної дисципліни «Планування проектних дій» і забезпечує вивчення як навчальної дисципліни її другого модулю «Методологія, методи і засоби проектного менеджменту», так й інших навчальних дисциплін «Планування проектної діяльності», «Формування команди проекту», «Інформаційні технології управління проектами» тощо.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Концепція та система управління проектами

Змістовий модуль 2. Управління ресурсами, ризиками та якістю проекту

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до управління проектами» є формування у слухачів знань і вмінь використання сучасного проектного підходу до вирішення завдань розвитку процесів управління на різних рівнях, орієнтації цих процесів на досягнення кінцевих результатів з мінімальними витратами часу та коштів і засвоєння методології управління проектами як нового прогресивного інструментарію сфери управління.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- надати слухачам систематизовані знання з основ теорії управління проектами;

- ознайомити слухачів із сучасною концепцією управління проектами, з кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом впровадження проектного підходу в умовах ринкової економіки;

- сформувати у слухачів уміння з підготовки, виконання і завершення проектів, аналізувати поточний стан виконання проекту та приймати своєчасне, обґрунтоване та компетентне рішення щодо проекту;

- удосконалити навички по виконанню проектів у різних галузях діяльності, використанню засобів і інструментів управління проектами, розроблення і реалізації конкретних заходів щодо цього і застосування їх в поточній діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні:

знати:

концепцію, процеси і стандарти управління проектами;

середовище, структуру і ресурси проектів;

життєві цикли проектів та програм, орієнтованих на кінцеві результати та на мову професійного спілкування учасників проектів;

моделі, методи та технології професійного управління проектами;

вміти:

застосовувати сучасний інструментарій управління проектами в адміністративній, господарській і управлінській діяльності;

здійснювати моніторинг і оцінювання стану проекту, що реалізується;

розробляти на основі проектного підходу конкретні заходи щодо оптимізації функцій управління проектами - управління часом, вартістю, закупівлями, якістю, ризиками тощо;

приймати науково обґрунтовані рішення щодо управління проектами та забезпечувати їх виконання.

На вивчення навчальної дисципліни за денною та заочною формами навчання відводиться 54 години / 1,5 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концепція та система управління проектами

Тема 1. Проекти як основний двигун суспільних перетворень.

Огляд найзначніших проектів давнини як причин суспільних змін. Аналіз сучасних найдорожчих проектів, що віддзеркалюють економічний, технічний та інтелектуальний рівні розвитку сучасного суспільства. Історія становлення науки «управління проектами».

Тема 2. Концепція управління проектами

Сучасний погляд на проект. Сутність управління проектами. Типи проектів. Фази та життєвий цикл проекту. Мета і стратегії проекту. Функції та підсистеми управління проектами.

Тема 3. Структура проекту та його середовище.

Структуроване представлення проекту. Середовище проекту. Фактор зовнішнього середовища. Учасники проекту. Організаційна структура проекту.

Тема 4. Процеси управління проектами

Система управління проектами: організаційна структура; стандарти – документи, що регламентують процеси; інформаційна підсистема. Основні групи процесів управління проектами. Методи і технології реалізації процесів. Процедури управління проектами.

Тема 5. Стандарти управління проектами.

Стандарт ANSI PMBOK. Керівництво з якості проекту ISO 10006-97. Система знань про процеси Prince-2. Стандарти, що визначають вимоги до компетенції менеджерів проектів. Моделі корпоративних систем управління проектами. Рівні сертифікації IPMA.

Змістовий модуль 2. Управління ресурсами, ризиками та якістю проекту

Тема 6. Ресурси проекту та їх призначення

Сутність категорії «ресурс». Види ресурсів та їх класифікація. Особливості управління різними типами ресурсів проекту: «енергія» та

«потужності». Планування фізичних ресурсів. Управління часом в проекті. Ресурсні конфлікти.

Тема 7. Проектні відхилення: ризики, проблеми, зміни

Термінологія та зв'язок між категоріями. Сценарії управління відхиленнями. Управління ризиками. Якісний та кількісний аналіз ризиків. Класифікація ризиків. Матриця загроз. Управління проблемами. Матриця пріоритетності вирішення проблем. Управління змінами.

Тема 8. Управління якістю проекту

Чотири ключові аспекти якості. Основні принципи сучасної концепції управління якістю (TQM). Планування якості. Стандартизація та сертифікація продукції проекту. Аудит якості.

3. Рекомендована література

Базова

1. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. – М. : Экономика, 1989. – 358 с.
2. Арчибальд Р. Управление высокотехнологичными программами и проектами. - Изд-во: ДМК, 2010. – 472 с.
3. Баркалов С.А. Математические основы управления проектами: учеб.пособ. – М.: Высш.шк., 2005 – 423 с. (С.127-138).
4. Букович У., Уильямс Р. Управление знаниями: руководство к действию / У. Букович, Р. Уильямс : [пер. с англ.]. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 504 с.
5. Бурдые П. Формы капитала / П. Бурдые // Западная экономическая социология : хрестоматия современной классики. – М. : РОССПЭН, 2004. – С. 518–529.
6. Буренин С.Б. Управление проектами как стратегическое оружие. – Корпоративные системы. – 2006. – №6. – С. 16-17.
7. Бушуев С. Д. Проектное финансирование на модели движущих сил успеха проектов / С. Д. Бушуев, Н. С. Бушуева, Р. Ф. Ярошенко // Управління

проектами та розвиток виробництва : збірник наукових праць (№1 (25) 2008) / Українська асоціація управління проектами ; Університет економіки та права "КРОК". - К. : Східноукраїнський державний університет, 2008. - С.5-9

8. Бушуев С.Д., Морозов В.В. Динамическое лидерство в управлении проектами: Монография. – УАУП. – К., 2000. – 312 с.

9. Бьюкенен Дж. Сочинения / Дж. Бьюкенен. – М. : «Таурис-Альфа», 1997. – 488 с.

10. Верзух Э. Управление проектами: ускоренный курс по программе MBA. - М.: Диалектика, 2009. – 480 с.

11. Голдратт М.Элияху. Критическая цепь. - Изд-во: Необходимо та достатньо, 2009. – 250 с.

12. Грашина М., Дункан В. Основы управления проектами. – СПб.: Питер, 2006. – 208 с.

13. ДеКарло Д. eXtreme Project Management = Экстремальное управление проектами — принципы и инструменты для достижения результата перед лицом неопределенности. — М.: Р. m. Office, 2007. — 588 с.

14. Демарко Т., Листер Т. Человеческий фактор: успешные проекты и команды. — 2-е изд. — Символ-Плюс, 2007. — 256 с.

15. ДСТУ ISO 9001-2009 Системи управління якістю. Вимоги. - Київ: Держстандарт України, 2009. - 26 с.

16. ДСТУ ISO 9001-2009 Системи управління якістю. Основні положення та словник. - Київ: Держстандарт України, 2009. - 31 с.

17. ДСТУ ISO 9004-2009 Системи управління якістю. Настанови щодо поліпшення діяльності. - Київ: Держстандарт України, 2009. - 27 с.

18. Збаразька Л.О., Рижиков В.С. Управління проектами. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 168 с.

19. Керівництво з питань проектного менеджменту: пер. с англ. / Під ред. С.Д. Бушуєва. – К.: Видавничий дім «Деловая Украина», 2000. – 198 с.

20. Кит Локир, Джеймс Гордон. Управление проектами. Ступени высшего мастерства. – Москва: Изд-во «Гревцов Паблицер», 2008. – 312 с.

21. Клиффорд Ф. Грей, Эрик У. Ларсон. Управление проектами. - Изд-во: ДиС, 2007. – 579 с.
22. Конті Т. Моделі якості та їхня основна роль в удосконаленні організації // Науково-технічний вісник Українського науково-дослідного і навчального центру проблем стандартизації, сертифікації та якості. К.: УкрНДНЦ. - 2004. - Вип.2. - С. 39-52.
23. Кучеренко В.Р., Маркітан О.С. Управління діловими проектами: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 280 с. (С.7-34).
24. Кэмпбелл Кларк. Управление проектом на одной странице. - М.: Диалектика, 2008. – 160 с.
25. Лапидус В.А. Всеобщее качество (TQM) в российских компаниях / Гос. ун-т управления; Нац. фонд подготовки кадров. – М.: ОАО «Типография «Новости», 2000. – 432 с.
26. Лапыгин Ю.Н. и др. Управление проектами: от планирования до оценки эффективности. — М.: Омега-Л, 2009. — 252 с.
27. Лоуренс Лич. Вовремя и в рамках бюджета. Управление проектами по методу критической цепи. - Изд-во: Альпина, 2010. – 360 с.
28. Мазур И. И., Шапиро В. Д., Ольдерогге Н. Г. Управление проектами : Учебное пособие. – М.: Омега-Л, 2009. – 960 с.
29. Маматова Т.В. Системная модель методологии управления на основе качества в условиях новой экономики // Управління проектами та розвиток виробництва: Зб. наук.праць. - 2004. - №2. - С. 48-55.
30. Менеджмент корпорации и корпоративное управление / А. Н. Асаул, В. И. Павлов, Ф. И. Бескиерь, О. А. Мышко. – Изд-во: Гуманистика. 2006. – 328 с.
31. Методы реализации процессного подхода: Серия «Все о качестве. Отечественные разработки». Вып.10. – 2001. – М.: НТК «Трек», 2002. – 48 с.
32. Милошевич Д.З. Набор инструментов для управления проектами. - Изд-во: ДМК, 2006. – 729 с.

33. Основы профессиональных знаний и национальные требования к компетенции специалистов по управлению проектами (НТК). - «СОВНЕТ». – М., 2004. – 127 с.
34. Основы развития компетенций менеджера проекта : PMI PMCDF - Project Management Competence Development Framework. / Project Management Institute, Inc. Four Campus Boulevard. - Newtown Square, Pennsylvania 19073-3299 USA / США, 1994. – 204 с.
35. Просветов Г.И. Управление качеством: задачи и решения – М.: Альфа, 2009. – 168 с.
36. Решеке Х., Шелле Х. Мир управления проектами. – М.: Аланс, 1994. – 304 с.
37. Ричард Ньютон. Управление проектами от А до Я. – Изд-во: Альпина Бизнес Букс, 2009. - 212 с.
38. Руководство к Своду знаний по управлению проектами PMBoK Guide. - PMI Standards Commitee. - Москва, 2004. - 238 с.
39. Сид Кемп. Управление проектами. Без мистики. – М.: Гиппо, 2007. – 372 с.
40. Системы, методы и инструменты менеджмента качества / М. М. Кане, Б. В. Иванов, В. Н. Корешков, А. Г. Схиртладзе. - Изд-во «Питер», 2008. – 560 с.
41. Словник-довідник з питань управління проектами / Під ред. Бушуєва С. Д. К.: Видавничий дім “Ділова Україна” - 2001. - 640 с.
42. Стратегический риск-менеджмент: принципы и методики / А. Дамодаран. – СПб: Изд-во «Вильямс», 2010. – 496 с.
43. Сфокусированное управление проектом / Эрлинг Андерсен, Кристоффер Груде, Тор Хауг. - ФАИР-ПРЕСС, 2006. - 296с.
44. Тернер Дж.Р. Руководство по проектно-ориентированному управлению К.: Изд-во: Гребенников Бизнес Букс, 2007. – 552 с.
45. Тянь Р.Б., Холод Б.І., Ткаченко В.А. Управління проектами. Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.

46. Управление в условиях неопределенности : Классика Harvard Business Review. – Изд-во: Альпина Бизнес Букс, 2006. - 216 с.

47. Управление проектами / Под ред. Мазур И.И., Шапиро В.Д. - М.: Высшая школа, 2001. - 875 с.

48. Управление проектами: Harvard Business Review on Project Management. – Изд-во: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 192 с.

49. Харрингтон Д. Совершенство управления проектами. - Изд-во: РИА "Стандарты и качество", 2007. – 415 с.

50. Чалий О. І. Трудові ресурси: аспекти формування та розвитку : [монографія] / О. Чалий, А. Лобза. – Дніпропетровськ : ДДФЕІ. – 2003. – 96 с.

51. The Standart For Portfolio management // Project Management Institute, Inc. // <http://www.pmi.org>

Допоміжна

1. Грант Р. Современный стратегический анализ / Р. Грант – С.-Пб. : «Питер», 2008. – 554 с.

2. Грант Р. М. Ресурсная теория конкурентных преимуществ: практические выводы для формулирования стратегии / Р. Грант // Вестник СПбГУ. – (Сер.8 «Менеджмент»). – 2003. – Вып. 3. – С. 47–75.

3. Право власності та майно суб'єктів підприємницької діяльності. Випуск другий / [за заг.ред. Ващенко К.О., Білоуса Г.М. та ін. ; Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва] – К. : ТОВ «Адвокатська компанія «Гвоздів та Оберкович», 2004. – 78 с.

4. Риск-менеджмент организации: Учебно-практическое пособие / Ермасова Н.Б. – М.: Изд-во «Дашков и К», 2009. – 380 с.

5. Том ДеМарко. Deadline. Роман об управлении проектами.– Москва: Изд-во «Манн, Иванов и Фербер», 2010. – 352 с.

6. Том Питерс. Проект: 50 верных способов превратить любое "задание" в грандиозный проект! – Williams, 2007. – 256 с.

7. Фонотов А. Г. Ресурсный потенциал: планирование, управление / А. Фонотов. – М. : Экономика, 1985. – 292 с.

8. Цели и ресурсы в перспективном планировании / [отв. редакторы Майминас Е.З., Тамбовцев В.Л., Фонотов А.Г]. – Москва : «Наука», 1985. – 262 с.

9. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1982. – С. 121–127.

10. Яницкий О. Н. Ресурсные войны XXI века / О. Яницкий // СОЦИС, 2007. – № 6. – С. 139–144.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання з опанування навчальної дисципліни в межах освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» у вигляді заліку в 1 семестрі для слухачів денної форми навчання і під час зимової сесії 1 курсу для слухачів заочної форми навчання.

Контроль якості навчання здійснюється у формі поточного контролю та підсумкового випробування.

Поточний контроль теоретичного засвоєння матеріалу та оволодіння практичними навичками застосування інструментарію управління проектами здійснюється на практичних заняттях у формі підготовки й захисту слухачем конкретного завдання. Показники, за якими оцінюються результати: володіння теоретичним матеріалом – до 50 %; уміння обґрунтувати й довести свою точку зору – до 40%; застосування додаткових джерел – до 10%. Критеріями поточного контролю є систематична та активна робота під час опанування матеріалом дисципліни відповідно до складеного з викладачем індивідуального плану. Оцінюванню підлягають обрані слухачем самостійно обов'язкові види завдань та додатково обрані за ініціативою слухачів та погоджені з викладачем необов'язкові види завдань.

Підсумкове випробування. Завданням підсумкового випробування є перевірка здатності оперувати категоріальним та понятійним апаратом, встановлювати взаємозв'язки між окремими темами, змістовними модулями,

творчо використовувати набуті знання, уміння сформувавши власне ставлення до певної проблеми. Підсумкове випробування здійснюється у формі письмового тестування слухачів шляхом відповіді на 20 питань протягом 90 хвилин.

Узагальнені результати поточного і підсумкового контролю вносяться до залікової відомості за шкалою оцінювання ECTS і національною шкалою.

5. Засоби діагностики успішності навчання

В організації навчального процесу з опанування вивченого матеріалу застосовується поточний та підсумковий контроль.

Засоби тестового контролю застосовуються при проведенні як поточного контролю на семінарських і практичних заняттях, так і підсумкового контролю під час заліку..